

THE NORTH AMERICAN

Esperanto Review

L. Benson

**KONGRESAJ
RAPORTOJ**

CHICAGO

**KAJ
MIRINDA
KOPENHAGO**

Teatra Vespero en Chicago

Septembro - Oktobro • 1962

The NORTH AMERICAN ESPERANTO REVIEW

Vol. 10, No. 5

808 Stewart St., Meadville, Pa.

DONALD BROADRIBB, Editor

Published by the Esperanto League for North America, Inc., as its official organ, and founded in 1953. The Esperanto League is officially affiliated with the Universala Esperanto-Asocio (in consultative relations with UNESCO), and is a participating organization in the People-to-People Program (John F. Kennedy, Honorary Chairman; Dwight D. Eisenhower, Chairman, Board of Trustees).

Subscription Rates: \$3.00 regular, \$2.75 gift subscription (three for \$5.00). **Membership Rates:** \$5.00, regular; \$10.00, supporting member; \$20.00, patron member; \$100, life member; \$7.00, man and wife. Checks and money orders should be payable to the Esperanto League for North America. **Send all payments and correspondence to the Esperanto League for North America, 808 Stewart St., Meadville, Pennsylvania.**

Officers of the Esperanto League for North America, Inc.: President, David B. Richardson, R.F.D. Box 81, Eastsound, Washington; Vice-President, Charles E. Peterson, 8314 E. Florence, Downey, California; Secretary, Conrad Fisher, 808 Stewart St., Meadville, Pennsylvania; Treasurer, Jay Berry, 3231 N.W. 62nd St., Seattle 7, Washington. **Executive Board:** Armin F. Doneis, Sr., P.O. Box 105, Pharr, Texas; Thomas A. Goldman, 7008 Millwood Rd., Bethesda 14, Maryland; Dorothy Holland, 1701 Rockwood Trail, Fayetteville, Arkansas; Frans J. Jahger, 2736 Locust Dr., Bridgeville, Pennsylvania; James Lieberman, 24 Claffin Rd., Brookline 46, Massachusetts; Paul Nace, 1410 Ray Road, Hyattsville, Maryland; Catherine Schulze, 410 Darrell Rd., Hillsborough, California; Roan Orloff Stone, 504 N. 5th St., Gallup, New Mexico; Martha Walker, 2846 Monticello Road, Napa, California.

Information Section of the League: 7008 Millwood Road, Bethesda 14, Maryland. **Audio-Visual Aids Department:** 1908 E. 8th Ave., Spokane 32, Washington. **Book Service:** Esperanto League Book Service, Middleton, Wisconsin. **Administration of the Review:** Francis Helmuth, P.O. Box 6215, San Diego 6, California.

Material for the next issue of the **Review** must reach the editor by the 1st of October.

KONGRESO EN CHICAGO

Laŭ raporto de
Roan Orloff Stone

La deka Kongreso de la Esperanto-Ligo por Nord-Ameriko okazis de la 6a tra la 8a de julio en la Hotelo Hamilton, Chicago, Illinois.

La tagon antaŭ la oficiala komenco, Erna Sindhwaŭ kaj Dorothy Turner gvidis ekskurson al la diversaj plej interesaj partoj de Chicago. Vizitataj estis la **Mezokcidenta Borso**, kie ekskursanoj vidis la vendadon kaj aĉetadon de akcioj, kaj la funkciadon de la borso ĝenerale; la **Federacia Banko Rezerva**, kie, interalie, oni vidis la detruigon de miloj da malnovaj, cifonaj monbiletoj; la **Gren-Borso** en la Komerca Ĉambro, kie oni vidis filmon pri la funkciado de tiu brua kaj ŝajne konfuza loko — oni ankaŭ rigardis la senĉesan agadon de la aĉetantoj, dum ili, laŭvoĉe kaj per mansignoj, aĉetadis la diversajn grenojn; la borsista firmo **Merrill, Lynch,**

Pierce, Fenner kaj Smith en la sama konstruaĵo, kie disdoniĝis literaturo pri la borsa agado kaj eksplikiĝis multaj misteroj. Post bongusta manĝo ĉe **Welty's Yankee Grille**, oni vizitis la **Instituton por Iluminacio** de Chicago, kie sinjoro Zurzin kaj Hoffman montris interesajn eksperimentojn pri diverskoloraj kaj diverspotencaj lumigiloj; la **Sinagogon** en la Loop, kie sinjoro Horowitz eksplikis la simbolojn en la granda kolorvitra fenestro; la **Rom-Katolikan Kirkon de Sankta Petro**, kie afabla sacerdoto eksplikis diversajn interesajn (kaj tie, sur la dua etaĝo, dimanĉe, Patro Sigmund celebris la meson kaj predikis en Esperanto, tuj post la fermo de la kongreso); kaj la **Chicago-Templon**, metodista kirko. Tiel finiĝis la piedvojaĝo tra Chicago.

Tiun vesperon, post bonvena ripozo,

okazis la Interkonatiĝa Kunveno, kie ĉiuj kunbabiladis kaj salutis feliĉoplene la amikojn kaj ekkonis nove renkontatajn esperantistojn.

LA MALFERMO

Vendrede, la 6an de julio, je la 9:30a matene, bonvenigis la kongresanojn la prezidanto de la Esperanto-Societo de Chicago, Robert Runser.

Kvankam persone for, prezidanto Richardson sendis magnetofonan saluton, kiun oni tiupunkte aŭdigis. Sekvis interkonatiĝo de la ĉeestantoj, kaj oni legis la salutleterojn senditajn al la kunveno. Inter ili menciendas telegramo de Ferdinand Carlson, kaj nia multjara amiko Lehmann Wendell. Ilia foresto sentigis en ĉies koro.

Laŭvice la eksterlandaj gastoj salutis la kongreson. Ilin sekvis raportoj pri la Esperanto-agado en diversaj partoj de la lando. Oni aŭdis pri Esperanto en la lernejoj, en la bibliotekoj, en la komerco, scienco, radio, televideo, kaj en la registaro. Catherine Schulze informis pri la nove eldonita klubolibro. Martha Walker raportis pri la radio-brodkasto en la programo "Breakfast Club" de Don McNeil, kaj anoncis, ke ĝi estos ripetata en la venonta lundo.

Post tio, la ĉeestantoj aŭskultis asociajn raportojn. Armin Doneis, prezidanto de la Estraro, raportis malgrandan kreskon de la asocio en 1961, de 301 ĝis 331 membroj. Diskuto emfazis, ke la grupoj, ne ELNA kaj ne la individuaj membroj, plej multe laboras por diskonigi Esperanton en Usono. La tasko de ELNA devas esti helpi tiun laboradon.

Charles Peterson atentigis pri du novaj libroj, kiujn esperantistoj devus bonvenigi: **Talking Your Way Around the World**, de Mario Pei (eldonis Crest, no. 533), kaj **The Silent Language** de Edward P. Hall (eldonis Premium). Oni rekomendis grandkvantan aĉeton de la libro de Pei, kiu enhavas valoran ĉapitron pri Esperanto.

DUA KUNSIDO

Posttagmeze, dum la sama tago, okazis la dua ĝenerala kunsido de la

LA "BREAKFAST CLUB" DE DON McNEILL KAJ NIA KONGRESO

La "Breakfast Club" de Don McNeill estas la plej malnova radio-programo en Usono, brodkastata seninterrompe de sia komenco antaŭ tridek jaroj. Aktuale ĝi estas brodkastata de pli ol 450 radio-stacioj de la ĉeno ABC. Kaj lundon, la 9an de julio, milionoj da homoj aŭdis nian membron Martha Walker, el Napa, Kalifornio, kanti "Lernejoj Tagoj" akompanate de 15 aliaj esperantistoj el la kongreso de ELNA en Chicago.

Kiam la veterana Breakfast-Clubisto salutis la aŭskultantojn per sia kutima "Bonan Matenon, Breakfast-Clubistoj," la ĉeestanta publiko tiel malforte respondis, ke li diris "Certe se mi dirus tion esperante, min tre vikle respondus tiuj personoj de la esperanta kongreso!"—kaj efektive ili tre laŭte respondis lin esperante.

Tri fremdaj gastoj speciale salutis dum la programo. Joŝiko Kajino, William Simpkins, Patro Sigmund, el Japanujo, Anglujo, kaj Aŭstralio, parolis en kaj pri Esperanto. Kaj Bob Davis, el Vaŝingtono, D.C., rakontis pri siaj spertoj.

kongreso. Dum tiu kunsido, Dorothy Holland raportis pri la varba kampanjo por gajni novajn membrojn. Oni elsendis 800 leterojn, al antaŭaj membroj, aliaj esperantistoj, kaj informpetintoj. La elsendo kostis \$75. Rezulte de la kampanjo, 5 novaj membroj akiriĝis.

Parolado de Mark Starr kaj lumbildoj montritaj de Leosh Horsky ankaŭ estas menciindaj.

PUBLIKA KUNVENO

Vendredon vespere en la publika kunveno oni povis aŭskulti du eksterlandajn vizitantojn, Joŝiko Kájino kaj Patro Sigmund. Tradukis Armin Doneis. Kantis Mary Doneis kaj Peggy Doneis, kaj prelegis angle

Robert Runser pri "Esperanto, Magia Slosilo por Vi." Du belaj japanaj dancoj ankaŭ ornamis la kunvenon, faritaj de Joŝiko Kajino.

REZOLUCIOJ

Sabaton matene, la 7an de julio, elstaris la rezolucioj, kiujn akceptis la kongreso:

1. Notante, ke la Universala Esperanto-Asocio eldonis tre gravan "Duan Bazan Laborplanon," la Deko Kongreso de ELNA varme rekomendas al ĉiuj siaj anoj kaj grupoj, ke ili studu kaj penu apliki ĝin, speciale punktojn 12an kaj 25an, kiuj rilatas al ELNA kaj la aliaj Landaj Asocioj.

2. La Deko Kongreso de ELNA oficiale laŭdas la Usonian Inform-servon (USIA) pro la sukcesa apliko de la Internacia Lingvo en la radio-programoj de la Voĉo de Ameriko, kaj varme urĝas la daŭrigon de tiu programo.

3. La Deko Kongreso de ELNA esprimas al S-ro Shriver sinceran gratulon pro la sukceso de la Pac-Korpuso. Ĝi notas, ke la sukceso plejparte venis el la fakto, ke la anoj devas lerni la lingvon de la lando, kiun ili helpas, kaj esperas, ke la Pac-Korpuso serioze studos la utilecon de la Internacia Lingvo Esperanto kiel (1) la unua fremda lingvo lernota; (2) kiel praktika ligilo por komunikado inter junuloj kaj iliaj grupoj tra la tuta mondo.

4. La Deko Kongreso de ELNA kore gratulas la aktivulojn en Kalifornio kaj aliloke pro la gravega enkonduko de la Internacia Lingvo en la lernejojn, kaj esperas, ke aliaj grupoj imitos tiun bonan ekzemplon.

5. Ĉiu membro kaj grupo legu kaj apliku la 15an paragrafon en la Dua Laborplano de la Universala Esperanto-Asocio pri UNESKO kaj la U.N.

6. La Plenum-Komitato, kiel eble plej baldaŭ, starigu fakon por la administrado de oficialaj vizitadoj kaj prelegoj de alilandaj esperantistoj. Tiu fako devus kontroli la prestiĝon kaj kompetentecon, k.t.p., de viziton-taj kaj antaŭprepari la vojradon,

808 Stewart St., Meadville, Pa.

GARANTI - DONACOJ POR LA REVUO

Responde al la alvoko dum la kongreso, ke donacoj estas urĝe bezonataj por nia **Esperanto Review**, ELNA ricevis ĝis nun la sekvantajn sumojn:

de Bonnie kaj Francis Helmuth	\$70
Thomas Goldman	50
Charles Peterson	50
Armin Doneis, Sr.	50
William H. Schulze	50
Martha Walker	50
Mark Starr	50
Paul E. Nace	50
Ges-roj Conn Murray	50
Arthur kaj Julie Regal	30
Paul E. Nace	20
Robert Runser	10
Dorothy Denison	10
Roan Orloff Stone	10
Sergio Docal	5
Ida Belle Craig	5
Roland Barta	5
Forrest Turner	5
Cecelia Peterson	2
Anonima	2
The Wills	1
The Simpsons	1

Ĉi vi bonvolos aldoni vian nomon al tiu listo?

Frans Jagher, membro de la Estraro, dum la Kongreso apelaciis al la membroj kiuj ne povas donaci \$50 al la subteno de la Revuo, ke ili imitu lian ekzemplon kaj donacu unu dolaron ĉiumonate.

Ni bonvenigas kiel **subtenantan membron** S-inon S. E. Harris, Mattoon, Illinois.

honorarion, loĝadon, k.t.p., sufiĉe frue (almenaŭ ses monatojn antaŭe). Tiel ELNA ricevos laŭeble plej grandan rezulton.

7. Memorante la laboron de la Esperanto-Societo de Chicago, kiu aranĝis ĉi tiun kongreson, ni varme dankas niajn kolegojn de Chicago.

Diskutado pri la Revuo de ELNA atentigis la membrojn, ke la eldonado de la Revuo kostas la plej grandan parton de la enspezoj, pro la malmulteco de niaj membroj. Armin Doneis legis leteron de Thomas Goldman, laŭ kiu li donacos \$50 al speciala kaso por ebligi pluan aperadon de la Revuo kun la aktuala kvalito, se naŭ aliaj membroj faros same. Kompreneble ankaŭ malpli grandaj donacoj estas bonvenaj. La ĝisnunajn rezultojn de tiu apelacio oni vidas en aparta raporteto.

Kiel **Esperantiston de la Jaro** oni elektis Catherine Schulze, pro ŝia senĉesa kaj sukcesa penado enkonduki Esperanton en la lernejojn.

Honore al Glenn Turner, nia fidela membro kaj administranto de la Libro-Servo, la kongreso donacis al li vivmembrecon en ELNA.

Oni anoncis la rezulton de la kalkulado de la balotoj:

Por sekretario:

Conrad Fisher, 47 balotoj

Por la estraro:

Dorothy Holland, 45 balotoj

Roan Orloff Stone, 38 balotoj

Thomas Goldman, 30 balotoj

oni ankaŭ kalkulis 28 balotojn por David Garson kaj 14 por Edward Pharo, Jr., por la Estraro.

Sabaton posttagmeze oni ĝuis aŭtobusan ekskurson al la parkoj, muzeo kaj strando, kaj poste gaje ĝuis ŝipekskurseton. Post la reveno, okazis la **Bankedo**, dum kiu grupo de junuloj prezentis dramon "Sinjoro Neniam Lavigis." Tradukis esperantan la dramon Arthur Regal, kaj reĝisoris Vivian Runser. Tre aplaŭdindaj estis la aktoroj: John McClure (Diablo), John Marchesi (Soldato), Dennis Runser (Avo-diablo), Paula Lawson (Plejaĝa princino), Carol Whiteside (Dua princino), Barbara Runser (Tria princino).

Fine de la raporto, necesas mencii, ke dum la kongreso rigardebla estis la Migranta Esperanto-Ekspozicio, portita el St. Louis kaj bele aranĝita de George Falgier. Ankaŭ la kunvenejon bele ornamis portreto pri Zamenhof, pentrita de Jos. Eisele.

NOVA AUD-VIDA FAKO EN ELNA

ELNA nun establis propran aŭdvidan fakon por esperantistoj en Usono kaj Kanado. La unua entrepreno de la fako estas **Sonbendo de la Monato**. Grupoj, klubanoj, kaj individuoj povas prunte ricevi du prelegojn ĉiumonate. La programoj estas registritaj per rapideco de 3 $\frac{3}{4}$ coloj ĉiusekunde, do ilin povas paroligi la plej multaj magnetofonoj. Sepcola bobeno enhavas du prelegojn po 30 minutoj, do sume unu horon da parolado. Ankaŭ diversfoje la servo dissendas sonbendeton specialan, kiel la bendon pri la kopenhaga kongreso.

Kotizo por tiu servo estas kvin dolaroj jare. Krome oni deponas kvin dolarojn por garanti kontraŭ mistraktado de la bendoj. Uzanto de la servo ricevas almenaŭ sesdek dolarojn da valoro ĉiujare.

Bendoj uzataj de la servo estas de la magnetofona servo de la Universala Esperanto-Asocio. La enhavo de la ELNA-fako ankoraŭ estas malgranda, sed la voĉoj de Lapenna, Auld, Waringhien, Hideo Yagi kaj aliaj vokas vin, kaj la servo kreskos. Jen kelkaj sonbendoj haveblaj:

La problemo de malsato en la mondo (Prof. Albaut)

Nuntempa literaturo (William Auld)

La Universala Deklaracio pri la Homaj Rajtoj (Ivo Lapenna)

Traduki artverkon, ĉu utopio? (Ivo Rotkvič)

Domago de la atombomboj en postaj jaroj (Hideo Yagi)

La etimologio en naciaj kaj internacia lingvo (Prof. Colinson)

Henriko Heine (Gaston Waringhien).

Ili estas komenco—aliaj sekvos. Por uzi la servon, sendu viajn kotizon kaj deponon, kaj indiku vian preferon pri la unua sonbendo, al H. K. Ver Ploeg, 1908 E. 8th Ave., Spokane 32, Washington.

MEMBROJ DE LA KONGRESO

Registris sin 83 personoj. La Interkonatigan Vesperon partoprenis 75, la Publikon Kunvenon ĉeestis 135, kaj la Bankedon ĝuis 110. Inter la ĉeestantoj ni bonvenigis plurajn eksterlandajn esperantistojn:

Joŝiko Kajino, el Japanujo
Rosa Scolnik, el Argentino
Bertha Stauble, el Svisujo
L. Horsky, el Britujo
P. Sigmund, el Aŭstralio
W. L. Simkins, el Britujo
Max Valentinuzzi, el Argentino.

Registritaj usonaj esperantistoj en la kongreso venis el 15 ŝtatoj. Ili estis:

Mary C. Albright, Pennsylvania
Margaret L. Berkley, California
Roland Barta, Colorado
Ges-roj William P. Bulthouse, Illinois
Andrew Chmielewicz, Pennsylvania
Ida Belle Craig, California
Ruth M. Culbert, Washington
Robert M. Davis, Washington, D.C.
Jose Delfino, New York
Ges-roj Joseph Denison, Illinois
Ges-roj Armin F. Doneis, Texas
Peggy Doneis, Texas
Peter Doneis, Texas
Sergio Docal, Washington, D.C.
George J. Falgier, Missouri
John Futran, New York
S. C. Gilfillen, Illinois
Lee Gridley, Illinois
Erna Guesnier, Illinois
Eileen Haavik, Maryland
Juanita Hamilton, Illinois
Sara E. Harris, Illinois
Helen Hasselriis, New York
Ges-roj Francis Helmuth, California
Lisa Helmuth, California
Ges-roj Roy Holland, Arkansas
Americo de Jesus, Rhode Island
Frans J. Jahger, Pennsylvania
Frank J. Kovarik, Illinois
Ges-roj Charles M. Landstrom, Illinois
Fernando Martinez, New York
Jesse L. McCowan, Illinois
Eleanor McGrogan, Ohio
Mary Milton, Illinois
Ges-roj Conn Murray, California
Ges-roj Joseph Murray, Michigan

Ges-roj Charles E. Peterson, California
Ges-roj Frank Pflieger, Illinois
Carlos Porespo, Massachusetts
Arthur Regal, Illinois
Julie Regal, Illinois
Anna Reichman, Illinois
Ges-roj Robert Runser, Illinois
John Sabin, Missouri
Ges-roj William Schulze, California
Ges-roj Bruce Sherwood, Illinois
William Simpson, Pennsylvania
Etta Simonek, Illinois
Erna Sindhwad, Illinois
Ges-roj Lucian Spriggs, Jr., Pennsylvania
Ges-roj Irwin L. Stein, Missouri
Rosemary Stein, Missouri
Mark Starr, New York
Roan Orloff Stone, New Mexico
Catherine Thompson, Ohio
Herman Tobusch, Illinois
Ges-roj Forrest D. Turner, Illinois
Glenn Turner, Wisconsin
Ges-roj Dean Walker, California
Elfrieda D. Walters, Illinois
Martha Weaver, Illinois
Ges-roj Robert L. Wills, Ohio

GEORGE SAVILLE

En pli frua numero de la **Revuo** ni menciis la morton de nia membro George Saville, la 2an de januaro, 1962. Ni nun prezentas kelkajn informojn pri lia vivo: li naskiĝis la 3an de majo, 1879, en San Francisco. De sia 2a ĝis sia 17a jaro li loĝis en Pollando, sed li revenis al Usono. En 1921 li iĝis fervora esperantisto. Li verkis multajn artikolojn pri politikaj kaj ekonomiaj temoj, kaj poste tradukis en Esperanton gravajn verkojn, i.a. **La Fera Kalkanumo** de Jack London, **La Judoj sen Mono** de Michael Gold, **Rigardu la Teron** de H. Van Loon, kaj rakontojn de O'-Henry k.a. Li postlasis du prespretajn manuskriptojn: **La Historio de la Homaro** de Van Loon, kaj **Arrowsmith** de Sinclair Lewis. Inter nefintradukitaj verkoj ni menciis **La Rakonto pri Du Urboj** de Dickens. Sian edzinon li renkontis en esperanta klaso en Novjorko, kaj ili geedziĝis antaŭ 41 jaroj.

CONVENTION IN CHICAGO

The tenth annual convention of the **Esperanto League for North America** was held in Chicago, Illinois, June 6 through 8. It was one of the most successful meetings held by the association. 83 persons were registered, while 110 attended the banquet and 135 were present at the public meeting.

Highlights of the convention included an early excursion to some of the show places of Chicago, on the 5th: the stock exchange, the Federal Reserve Bank, the grain exchange, and various churches; presentation of a play by a very competent group of youthful Esperantists; and a considerable amount of work concerning the activities of the association. The new "Manual for Esperanto Clubs" was presented by Catherine Schulze, who, in turn, was chosen "Esperantist of the Year" by the enthusiastic conventioners. This honor was partially due to Catherine Schulze's energetic work in introduc-

p. 104

ing Esperanto into the curricula of several public grammar schools in California.

Don McNeil's popular radio program, the **Breakfast Club**, surprised the nation on Monday, July 9, with participation by members of the convention speaking in and about Esperanto. The program was taped during the preceding week, while the convention was still being held. Several of ELNA's foreign guests, Joško Kajino from Japan, William Simpkins from England, and Father Sigmund from Australia, spoke during the broadcast.

On a less positive note, the membership reports for the past year showed that the association gained only 30 new members, making a total of 331. This year, a campaign for new members, including 800 letters sent out, brought in only 5 new memberships.

FERD CARLSON MORTIS

Kun la plej granda bedaŭro ni devas komuniki, ke la 25an de aŭgusto, en Seattle, Wash., mortis Ferdinand Carlson, iama redaktoro de nia Revuo, kaj unu el la fondintoj de ELNA. Li estis dumviva membro kaj nia unua Estrarestro.

“Ferd” Carlson naskiĝis en Cadillac, Mich., en oktobro, 1901. En 1907 lia familio transloĝiĝis al Seattle, Wash., kie li ĉiam loĝis poste. Li fariĝis tramisto en 1927, kaj restis en tiu profesio ĝis emeritiĝo en 1961.

Li lernis Esperanton en 1934, kaj fariĝis aktiva en la tiama Societo Esperantista de la Verda Lago (SEVLO) kiel ankaŭ en la Societo Esperantista de Seattle, kaj estis iam prezidanto de ambaŭ organizaĵoj.

Ĉirkaŭ 1949 Ferd fariĝis amatora presisto, kaj starigis en sia kelo malgrandan presejon. Post la fondiĝo de ELNA li komencis helpi pri la preparado de la Revuo, kaj ekde 1955 mem presis la tutan gazeton. De aŭtuno, 1955 ĝis 1960 li estis ankaŭ redaktoro.

Ĉiam aktiva kaj sindona al nia afero, Ferd estis nomita “Esperantisto de la jaro” kaj “Emerita redaktoro” ĉe la 1960—a kongreso en Washington, D. C.

Ne nur inter esperantistoj Ferd estis bone konata en Seattle. La ĵurnaloj ofte aperigis artikolojn pri li, aparte pro liaj unikaj faroj kiel buskondukisto. Li havis eksterordinare profundan voĉon, per kiu li ĉiam laŭte kaj detale anoncis la stratojn kaj transirajn liniojn, kaj ĉe certaj haltejoj, la listo de transiraj linioj estis longega. Sen paŭzo por spiri, Ferd anoncadis ilin ĉiujn per vibra basa voĉo taŭga al ŝekspira aktoro. Novaj pasaĝeroj ofte gapis mire, ne malofte eĉ aplaŭdis.

Certajn haltejojn Ferd anoncis per rimoj, ekzemple, ĉe la zoologia ĝardeno:

“The closest stop for the Woodland Park Zoo,
The camel, the cougar and the kangaroo,
The badger, the beaver, and Bobo too.

You're bound to laugh at the
tall giraffe
And that ain't half what's waiting
for you
At the Woodland Park Zoo.”
Ofte li aldonis iom al tio, ekzemple:
“The tiger had kittens,
And I would too,
If they locked me in a cage
At the Woodland Zoo.”

De tempo al tempo Ferd portis kun si en la buso grandan sakon da dolĉaĵoj, kiujn li donacis al la infanaj pasaĝeretoj. Li ankaŭ presis vizitkartojn kun sia nomo kaj, dorsflanke, poemojn aŭ—plej ofte—informojn pri Esperanto. Tiujn li donacis al la mirantaj pasaĝeroj kiel suvenirojn pri la veturo.

Ferd komencis sian tramistan karieron sur linio, kondukanta al loko nomita “Endolyne”, kio signifas “finstacio.” Nun li iris al tiu Lasta Finstacio, al kiu iam ni ĉiuj estos pasaĝeroj.

Adiaŭ, Ferd. Ni tre sentos vian mankon.

DBR

BELEGA KONGRESO EN "MIRINDA KOPENHAGO"

Se "lingvo estas socia fenomeno," kiel ni ŝatas diri en nia informado, certe la Esperanta socio estas aparte fenomena. La sorĉo de la esperantismo fakte ne troviĝas en la simpla ebligado de interpopola komunikado, sed en la proksimigo, laŭ homaj valoroj, kiun ĝi nepre kaŭzas inter uzantoj de la lingvo. Tiel estas ke la Universalaj Kongresoj—escepte por kelkaj ŝlosilaj personoj en la movado—estas gravaj ne pro la formala organiza kaj administra laboro farata, sed pro la ebleco kiun ili havigas por sperti tiun sorĉon, esti ravita kaj kuraĝigita per ĝi.

Tion mi ĵus spertis la duan fojon en la vivo, kaj la unuan post dek-unu jaroj. Neeblas ĉi tie kondensi ĉiujn travivaĵojn de tiu semajno en Esperantujo en du mallongajn paĝojn; sed mi deziras almenaŭ mencii kelkajn ĉefajn punktojn.

Ok usonanoj, se mi ne eraras, partoprenis la Kongreson en Kopenhago. Por S-ano Frans Jahger, el Pitsburgo, kiel ankaŭ por Anĝelurba S-ino Paula Parrish, ĝi estis ankaŭ hejmenveno, ĉar ili ambaŭ tie naskiĝis. Por mi ĝi estis ankaŭ afervojaĝo, ĉar mi devis fari esplorojn, surbendigojn, kaj intervjuojn por tuta aro da artikoloj, radiatoraportoj, ktp., por celoj parte esperantaj, parte ne. Unu samnaciono estis jam aŭtomobilinta tra pluraj eŭropaj landoj en brilnova Mercedes-Benz'o. Almenaŭ du aliaj usonanoj partoprenis antaŭkongresajn perfektigajn kursojn.

Kaj fakte la plej frapa por mi, post tiom da jaroj, estis la multe pli alta lingva nivelo de la kongresanoj ĝenerale. En Munkeno la lingvo efikis sed iom malrapide kaj balbuteme. Mi memoras plurfoje kiam inter la publiko ĉe prelegoj aŭdiĝis plendoj, "parolu pli malrapide" se la preleganto normalrapidece parolis, kaj nur Prof. Lapenna kuraĝis admoni: "Ĉu *vi* ne

● la marvirineto

povas pli rapide aŭskulti?" En Kopenhago mi neniam aŭdis tiajn plendojn, sed kontraŭe, en la preleghaloj, kiel en la kunvenejoj, kaj en la tramoj, la restoracioj, ĉie kien vagis la samideanoj, fluis lingvo en veraj verdaj torrentoj, flugis la vortoj kun facilco kaj sprito indikantaj la multe pli maturan lingvoregadon de la hodiaŭaj Esperantistoj.

En la inaŭguro, kiu okazis en la belega koncertsalonego en Tivoli, mi havis la honoron saluti la kongreson nome de ELNA. Laŭ propono de S-ino Schulze mi atentigis, ke la nura grava konkuranto de Esperanto nun estas—la angla lingvo, kaj urĝis ilin ne subteni la movadon por internaciigi tiun lingvon, ŝafe mem uzante ĝin pidĝine dum la vojaĝoj. Oni multe aplaudis tion, kaj poste en la festparolado D-ro Lapenna revenis al la sama punkto.

"La homaro ĉiam pli kaj pli bezonas komunan lingvon," diris la oratoro. "devas esti trovita kaj verŝajne estos trovita solvo jam en la nuna generacio . . . Estas nur du eblecoj . . . nacia lingvo, eble la angla, aŭ la Internacia Lingvo. La akcepto de unu lingvo signifus utilon por unuj . . . kaj grandajn malavantaĝojn spiritajn, kulturajn, intelektajn kaj moralajn por

ĉiuj aliaj . . . ” Sed se “ni povos agi per komunaj fortoj . . . mi garantias, ke ni atingos multajn novajn sukcesojn, kaj eble ni atingos eĉ la finan venkon jam en tiu ĉi generacio . . . Antaŭen por la bono de Esperanto! Antaŭen por la bono de la tuta homaro!”

Tiel komenciĝis la semajno. Sekvis la kunvenoj laboraj tage, kaj la aranĝoj distraj, ĝuaj, vespere. En la Komitato mi anstataŭis nian reprezentanton, S-ron Peterson, kiu ne povis veni al Kopenhago. Post multa diskutado kaj klarigado, kaj post kelkaj malgrandaj ŝanĝoj en la vortumado, oni akceptis la novan laborplanon de UEA. La Komitato ankaŭ—eĉ unuanime!—elektis novan Estraron, en kiu servos denove kiel Ĝenerala Sekretario Prof. D-ro Lapenna, kaj kiel Prezidanto servos D-ro Hideo Yagi, el Tokio Japanujo. La nova konsisto de nia gvidantaro havas la plej vere internacian karakteron, verŝajne, en la tuta historio de la movado.

Ĉeestis la Kongreson la eminenta bardo hungara, Julio Baghy, kiel reprezentanto de la nacia grupo en tiu lando. La peto de la hungaroj por akcepto kiel oficiala aliĝinta landasocio estis aprobata de la Komitato, kiel ankaŭ estis simila peto de la asocio en Libano, tiel ke la membraro de UEA nun estas proksime al 33,000—la plej granda en ĝia historio.

Vesperaj aranĝoj estis brilaj, humorplenaj, ĝuegataj. La bankedo, la balo, la teatraĵoj, distra vespero, la ĵunulara vespero estos neniam forgesitaj. Same pri la neformalaj, hazardaj okazintaĵoj, la konatiĝo kun novaj amikoj, ĉiaspecaj aventuroj kaj surprizoj. La ven-

dreda soleca ĉumnokta vagado apud la kanaloj ĉe Nyhavn, poste la sabata averto eviti tiun lokon, “la plej danĝeran en la mondo,” kie neakompanata ĉeesto estas “certa invito al mortigo!”

Sed tro rapide ĉio venas al sia fino kaj ankaŭ la Kongreso. Kio pli emociiga ol la trista etoso de la ferma kunsido, la kantado de “La Espero,” la “ĝis revido en Sofio?”

Tamen mi ne finu ĉi tion sur tia malgaja tono, sed per mencio de vizito al la Hanna-lernejo, kie partoprenis sian propran kongreseton 56 infanoj el naŭ landoj. Ĉiuj infanoj perfekte parolis la lingvon kaj ili estis multege intervjuataj kaj priraportataj en la gazetaro kaj la radio. Ankaŭ iris raportisto de la pola radio, kiu oficiale kaj *pagate* ĉeestis en Kopenhago, kaj ELNA-estranaro Jahger, kies rego de la dana lingvo (kiu cetere ne estas lingvo, sed gorga malbonfarto, kiel diras la danoj) estis nemalhavebla ĉe taksistoj, tramkonduktoroj ktp. Armita per magia pluvombrelo (Jahger jam konis la kaprican Kopenhagan veteron) kaj brakhorloĝo neniam ŝanĝita de la Pitsburga horsistemo (“Oni ne povas ŝanĝi *mian* opinion”) Frans rave distris la infanojn dum S-ro Uspienski kaj mi sonbendis kaj fotografis ilin.

Kio pli esperiga ol la vido de tiuj 56 infanoj, harmonie ludantaj, vivantaj, petolantaj, por kiuj la limoj de landoj, nek diferencoj gentaj nek rasaj ne havis ian signifon? Kio pli instiga al ni plimultigi niajn laborojn por Esperanto, ol pensi pri tio, kia povos iam esti tuta mondo, en kiu regos tiu sama harmonio?

NOVA HELPLIBRO POR ESPERANTO-KLUBOJ

Jus aperinta en la angla lingvo, kun la titolo "Manual for Esperanto Clubs," estas nova, mimeografita, kvardekpaĝa libro celanta helpi al la kluboj en ilia diskonigado de Esperanto. La prezo de la libro estas \$2, kaj inkludas senpagan ricevon de suplementoj aperontaj poste. La libro enhavas la sekvantajn artikolojn:

The Total Esperanto Movement
(Role of individual, local, national)

La Principaro de Frostavallan
Letters to the Editor

On Free Publicity for Esperanto
How to Get Feature Stories in the
Papers

The Public Library: A Willing
Ally

How to Get on Radio and Tele-
vision

Esperanto Courses on Radio
Esperanto in the Phone Book
Public Speaking for Esperanto

About National Magazines

ELNA Migrating Exhibit

Club Organization

Teaching Esperanto (Materials,
Technics)

Esperanto in Elementary Schools
Syllabus and Course of Study for
Elementary Schools

Graĵoj en Vento (Sample page)

A Few Words About Baha'i

Mondvida Tago

Report of California Elementary
Schools

Ci tiu verketo donas praktikajn suges-
tojn por helpi al via grupo. Estas
tre rekomendate, ke ĉiu grupo akiru
kaj legu ĝin. Oni mendu ĝin de
Conrad Fisher, 808 Stewart St.,
Meadville, Pennsylvania.

AGOJ DE LA ESTRARO

(63-I) La membrotizoj de ELNA
restu je la nuna nivelo; do \$5 por
ordinara membro; \$10 por Subten-
anto; \$20 por Patrono; \$100 por
Dumviva Membro.

(63-II) La abonprezo por la Re-
p. 108

KOREKTOJ

La aperado de recenzoj pri nia
speciala numero (1961) indikis al ni
kelkajn erarojn, kiujn la legantoj eble
volos korekti en siaj ekzempleroj:

p. 19, linio 10: post "publication"
legu punkton, kaj ne komon
(**Kooperativismo** ja ne estas
eldonata de Intersteno!).

linio 12: oni atentigas ke **La
Migranto** ne estas nudista gaz-
eto, sed gazeto de natur-
amikoj. Ni pardonpetas pro la
eraro.

linio 16: ŝajne pluraj per-
sonoj mislegis ĉi tiun linion.
Ni do atentigas ke la epitetoj
"heavily financed and unusually
luxurious" aplikiĝas nur al la
gazetoj menciitaj ĝis **Kun-
homaro**, kaj ne al la nomoj
menciitaj komence kun **Kun-
homaro**. Cetere, ni certigas al
kelkaj dubemuloj ke tiu lasta
gazeto (**Kunhomaro**) estas
reala.

vuo plialtigu per unu dolaro en ĉiu
kategorio; do abono, \$3; donac-abono,
\$2.75; tri donacabonoj, \$5; 18 ekzem-
pleroj de la sama numero, en amas-
mendo, \$5.

(63-III) Ni malaltigu la eldon-
nombron de la Revuo al 700 ekzem-
pleroj ĉiunumere, ĝis pli alta kvanto
pruviĝos necesa.

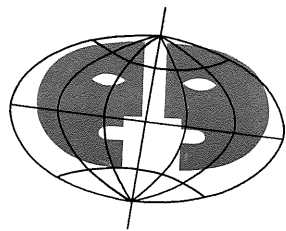
(63-IV) Ni malaltigu la procent-
aĵon de 100% ĝis 75% de la nombro
da ELNA-membroj necesaj en loka
klubo por rajtigi kotizrabaton al la
klubo. Do nur 75% de la klub-
membroj bezonas esti validaj mem-
broj de ELNA por rajtigi tiun klub-
on ricevi rabaton anoncitan sur p. 5
de la januara numero de la **Revuo**.
Krome, la rabato estas de nun aplik-
ebla al ĉiu klubo, negrave kiom da
membroj ĝi havas.

(63-V) Ĉiuj monsumoj por abonoj
kaj kotizoj estu direktataj unue al la
Sekretario, kiu siavice enskribos ilin
kaj pluensendos ilin al la Kasisto, por
ebligi duoblan kontrolon pri la mem-
brolisto.

Esperanto Review, Sept.-Okt. 1962

esperanto

lingvo internacia

NOVAJ INFORMILOJ

eldonitaj de ESPERANTO PRESS, Oakville, Ontario, Kanado.

1. LA BAZA INFORMBROŝURO estas represo de la anglalingva informnumero de 'Kanada Esperanto-Revuo' (Jan/Febr. 62). Por ke tiu broŝuro allogu aĉetantojn, ĝi ricevis modernan dukoloran titolpaĝon. Ankaŭ la poste anoncigitaj novaj informiloj ĝis n-ro 7 utiligas la saman okulfrapan desegnon, kiu vere simboligas la parolforton kaj internaciecon de nia lingvo, kaj kiu aperas ankaŭ sur tiu ĉi prospekto.

La titolo de la broŝuro 'esperanto - lingvo internacia' estas klarigita anglalingve: "facts about the living international language - who uses it? - why is it easy? - why learn it? - why promote it?" Sur la dua paĝo, kie estas menciitaj la adresoj de esperanto-asocioj en angle parolantaj landoj kaj la adreso de UEA, troviĝas spaco por ebligi la enstampon de adreso de loka grupo aŭ esperantisto.

Pri la enhavo de tiu broŝuro skribas s-ro Auld en 'esperanto, junio 1962': "Sur 44 paĝoj troviĝas artikoloj pri diversaj aspektoj de nia lingvo kaj movado, tute ĝisdataj kaj bele ilustritaj. Ĝi estas eble la plej trafa anglalingva varbilo en ekzisto."

Prezo: 5 steloj (US\$ 0.35); 10 ekz.: 39 steloj (US\$ 2.75); 50 ekz.: 150 steloj (US\$ 10.50); 100 ekz.: 286 steloj (US\$ 20.00).

Se montriĝos sufiĉe da intereso Esperanto Press eldonos tiun broŝuron eble ankaŭ kun pli forta kovrilo, por ke ĝi taŭgu por publikaj bibliotekoj. La prezo estos ĉ. 10 steloj. Interesuloj bonvolu anonci sin al la eldonejo.

2. FLUGFOLIO POR AMASA DISTRIBUO. (Angla. Formato 8 x 16 cm) Ĝi surhavas la saman dukolore presitan desegnon kaj donas respondojn al la demandoj 'Why Esperanto?' kaj 'Why should I learn Esperanto?'. Sur la tria paĝo estas represita 'Esperanto at a Glance' kaj sur la kvara paĝo estas indikitaj la adresoj de la landaj asocioj, de UEA, kaj spaco por enstampi la adreson de loka grupo aŭ esperantisto, al kiuj oni sendu la ekvivalenton de 5 steloj por ricevi la supre menciitan bazan informbroŝuron.

Prezo: 100 ekz.: 4 steloj (US\$ 0.28); 1000 ekz.: 30 steloj (US\$ 2.10)

Krom la reklamo por la baza informbroŝuro Esperanto Press volonte presos sur la lasta paĝo de la flugfolioj alian tekston, por ekz. anonci novan kurson, korespondan kurson ktp. La aldona kosto por la tekstŝanĝo kaj presplatfarado estas 85 steloj (US\$ 5.95) sendepende de la kvanto da flugfolioj aĉetotaj laŭ la supraj prezoj.

3. AFIŜETO DUKOLORA (Formato 24 x 32 cm). Ĝi estas pligrandigita represo de la unua paĝo de la nova flugfolio. Sub la teksto estas ankoraŭ sufiĉe da spaco por anonci kurson, kunvenon ktp. kaj por indiki lokan adreson.

Prezo: 10 ekz.: 7 steloj (US\$ 0.49); 100 ekz.: 50 steloj (US\$ 3.50).

Enpreso de anonco sub la teksto kostas 85 stelojn (US\$ 5.95) por kompostado kaj presplatfarado sendepende de la kvanto de la afiŝetoj aĉetotaj laŭ la supraj prezoj.

4. DISDONILO DE FLUGFOLIOJ. (Formato 32 x 35 cm) Sur forta kartono estas gluita la afiŝeto kaj poŝo kun la surpriso 'Take one', en kiun oni povas enmeti 100 flugfoliojn. Pendigu ĝin en iu ajn publika loko, ĉe via kuracisto, frizisto, vendisto ktp., kaj vi tiel atingos, ke la novaj flugfolioj estos distribuataj sen malŝparo, kaj ke interesitaj personoj estos instigataj informiĝi pli detale pri nia lingvo. Sur la poŝo estas multe da spaco por anonci kurson aŭ indiki lokan adreson.

Prezo: 4 disdoniloj kun po 100 flugfolioj: 20 steloj (US\$ 1.40)

5. VENDILO DE LA INFORMBROŜURO. (Formato 32 x 41 cm) La afiŝeto estas gluita sur iom pli granda kartono por ebligi la enmeton de 10 informbroŝuroj en poŝon, sur kiu estas grandlitere presita: "35 c - facts about the living international language - who uses it? - why is it easy? - why learn it? - why promote it?." Donu tiun vendilon komisie kun kelkaj informaj broŝuroj al via libro- aŭ gazetvendisto. Li repagu al vi la monon post vendo de la broŝuroj.

Prezo: 1 vendilo kun 10 informbroŝuroj: 39 steloj (US\$ 2.75)

4 vendiloj kun 40 informbroŝuroj: 120 steloj (US\$ 8.40)

6. LETERPAPERĜO. (Formato 21,5 x 28 cm) Ĝi surhavas en la maldekstra supra angulo la modernan dukoloran desegnon kun la teksto 'esperanto - lingvo internacia'.

Prezo: 50 folioj: 11 steloj (US\$ 0.77), 1000 folioj: 150 steloj (US\$ 10.50).

Enpreso de adreso de loka klubo aŭ individua esperantisto kostas 85 stelojn (US\$ 5.95) sendepende de la kvanto de la leterpapero aĉetota laŭ la supraj prezoj.

7. GLUMARKOJ. (Formato 5 x 5 cm). Ĝi enhavas la saman desegnon kaj tekston kiel la leterpapero kaj estos havebla komence de 1963.

Antaŭmenda prezo: 100 glumarkoj: 4 steloj (US\$ 0.28)

1000 glumarkoj: 28 steloj (US\$ 1.96)

Se minimume 10 grupoj aŭ individuoj mendos ĝis la 31.12.1962 po 1000 glumarkojn, mi povus kontraŭ kroma pago de 25 steloj (US\$ 1.75) super la glumarkoj surprisi iliajn adresojn. Mendu kiel eble plej baldaŭ, por ke mi povu presi la ĝustan kvanton.

Esperanto Press intencas eldoni samspecajn informilojn aŭ varbilojn ankaŭ en aliaj lingvoj. Necesas nur, ke kompetentaj esperantistoj traduku aŭ adaptu ilin al iliajlandaj bezonoj, kaj ke la landaj asocioj garantiu la aĉeton de certa kvanto. La tekstoj estu prefere kompostitaj en la koncernaj landoj.

ALIAJ INFORMILOJ HAVEBLAJ DE ESPERANTO PRESS

8. ESPERANTO - Comments and Commentary.

Represo de artikolo de Dorothy Henderson el la baza informbroŝuro. (4 paĝoj, 14,8 x 21 cm). Prezo: 100 ekz.: 15 steloj (US\$ 1.05); 500 ekz.: 57 steloj (US\$ 3.99)

9. "One Language for the World. How it was used by people from 35 countries at the 46th Universal Esperanto Congress held in August 1961 at Harrogate, England" de Dorothy Henderson. (12 paĝoj, 14,8 x 21 cm).

Prezo: 10 ekz.: 7 steloj (US\$ 0.49); 100 ekz.: 57 steloj (US\$ 3.99)

10. "Voice of Women and the Language Barrier" de Vilma Eichholz. Represo de poresperanta artikolo el la novaĵletero de Voĉo de Virinoj. (4 paĝoj 14,8 x 21 cm).

Prezo: 100 ekz.: 15 steloj (US\$ 1.05); 500 ekz.: 57 steloj (US\$ 3.99).

11. "Labor and the Curse of Babel" de Mark Starr. Represo de artikolo el la North American Esperanto Review. (2 paĝoj, 14,8 x 21 cm)

Prezo: 100 ekz.: 7 steloj (US\$ 0.49), 1000 ekz.: 60 steloj (US\$ 4.20).

12. "Pope Pious X, Patron of Esperanto" de Gabriel N Pausback. Represo de artikolo el 'MARY'. (4 paĝoj 12,5 x 17 cm)

Prezo: 100 ekz.: 15 steloj (US\$ 1.05); 1000 ekz.: 110 steloj (US\$ 7.70)

13 "The Structure of Interlingua compared with Esperanto's structure" de Ivy Kellerman Reed. Tium lerte verkitan artikolon oni donu al personoj kiuj opinias, ke Interlingua povus esti pli bona lingvo ol Esperanto. Ĝi ne estas destinita por amasa distribuo. (8 paĝoj 8,3 x 21 cm)

Prezo: 1 ekz.: 1,5 steloj (US\$ 0.10); 10 ekz.: 7 steloj (US\$ 0.49);
100 ekz.: 40 steloj (US\$ 2.80).

14. "Life of Zamenhof" de Edmond Privat. Angla traduko de Ralph Elliott. (En preparo). La tria eldono enhavos ankaŭ faktojn pri la nuna stato de la esperanto-movado kaj klarigos la strukturon de nia lingvo. Prezo: 18 steloj (US\$ 1,26)

ALIAJ ELDONAĴOJ HAVEBLAJ DE ESPERANTO PRESS

Terminaro por Infan-ludoj. (Verkita de la Societo de Britaj Esperantistaj Geinstruistoj). La terminaro priskribas multajn ludojn pri kiuj ankaŭ plenkreskuloj interesiĝos. 28 paĝoj, 11 x 16 cm. 4 steloj US\$ 0.28

Radio-Terminaro de A. Venture. 34 paĝoj, 11 x 16 cm. 4 steloj US\$ 0.28

Muzika Terminaro de M.C. Butler kaj F. Merrick. 36 paĝoj, 11 x 16 cm 4 steloj US\$ 0.28

Kudra kaj Trika Terminaro de M. kaj V. Verda. 21 paĝoj, 11 x 16 cm 4 steloj US\$ 0.28

Pulĉinelo - Konstrua vortludo por 2-6 personoj. La ludilo konsistas el 6 'konstruejoj' (kartonoj sur kiuj oni interkruce konstruas vortojn kaj frazojn), 220 grandaj literoj esperantaj, 239 vortradikoj, 82 prefiksoj kaj sufiksoj, 164 gramatikaj finaĵoj kaj 15 'pulĉineloj'. 7 steloj US\$ 0.49

Ĉiujara murkalendaro - . Grandformata (29 x 21 cm) monata kalendaro el helflava kartono kun plastaj bindiloj. Per sistemo de slipoj oni indikas la semajntagojn, tiel ke la kalendaro estas ĉiujare uzebla. Libera spaco sur la monataj folioj ebligas ŝanĝon de la ornamo per bildkartoj, eltranĉaĵoj el gazetoj ktp. 11 steloj US\$ 0.77

Unitarismo - realigita Homaranismo. Kompilita kaj tradukita el la angla de Rüdiger Eichholz.

La libreto celas klarigi, kial unitarismo estas speco de homaranismo, kies realigon Zamenhof tiel arde deziris. Unitaranoj formas societon, kies membroj "povas havi diversajn kredojn pri la naturo de Dio, la homo kaj la universo. Ili ĉiuj sin donas al la gardo de persona sincereco, al la kontinua serĉado por vereco per kritika esplorado, al la demokrata metodo en homaj interrilatoj kaj al la sindevigo labori por la pli granda bono de la tuta homaro. Informiĝu pri tiu en Nordameriko floranta religia movado, adaptita al la moderna epoko, sur kies bazo povus unuigi ĉiuj sendogmaj di-kreduloj.

60 paĝoj, 14,8 x 21 cm. 11 steloj US\$ 0.77

Elĉerpitaj estas: Ĉiuj 'Oraj libretoj', 'Ni legas bildojn', 'Alko kaj Suna'.

La prezoj menciitaj inkluzivas la sendkostojn. Mendu rekte ĉe la eldonejo antaŭpagante kanadajn aŭ usonajn dolarojn, UL-stelojn, aŭ per pago sur la germanan poŝtĉekkonton de R. Eichholz, Oakville, Ont., Kanado (Hannover 1173 68). Aŭ mendu pere de vialanda libroservo.

ESPERANTO AS A

NEUTRAL LANGUAGE

In recent months a very interesting discussion has been going on in several international Esperanto periodicals. Starting with an article first published in the **British Esperantist**, reprinted in March in the magazine **Esperanto**, the question has been raised, what does it mean to say that Esperanto is a neutral language, or that the Esperanto movement is neutral?

When, in 1905, the constitutional documents of the movement were adopted by the First International Esperantist Convention, one of them, the **Declaration of the Essence of Esperantism**, included the following paragraph:

"Esperantism is the endeavour to spread throughout the world the use of a neutral human language which 'without intruding into the internal lives of people and in no way intended to replace the existing national languages,' will give to the persons of different nations the ability to understand each other, and which could serve as a compromise language for public institutions in those countries where various nations are fighting among themselves over languages, and in which such writings as have an interest for all peoples alike could be published. Every other idea or hope which any Esperantist connects with Esperantism is purely his private affair and for it Esperantism is not to be held responsible."

Three general viewpoints as to what this means in practice have been expressed in three magazines: the one already mentioned, another article by an Esperantist in Poland (in the Polish magazine **Tamen**, also reprinted in **Esperanto**), and in a small symposium published in **Norda Prismo**.

The original (British) article stressed the difficulty which many persons have of realizing that their ceremonies or speech may be loaded with expressions which are shocking to other peoples. Thus, the singing of a hymn, the offering of a prayer, in western countries almost a regular part of many public ceremonies, is offensive to many non-western peoples and has no place in a manifestation which attempts to represent Esperanto officially. Similarly, the use of such phrases as "bourgeois," "exploitation," "worker," in Communist countries has become so common that people from those areas often fail to realize that they are political shibboleths. One of the official Scandinavian Esperanto societies, a few months ago, issued a strong protest when the Soviet Union exploded its superbomb. However much we may sympathize with its feelings, we cannot condone such an action by an official Esperanto group any more than we could condone the support given by some Esperanto societies to the Communist sponsored "Stockholm Petition" of some years ago.

In contrast to such thoughts as these, rising out of the article in the British publication, the Polish journal pointed out that it is fairly easy for an international Esperanto association to be neutral in the sense expressed in the 1905 declaration, but for regional (national) societies this is difficult. In Communist areas, and some other areas (e.g., Spain), the existence of an organized association is dependent upon that group's accepting and expressing the political ideology of the regime. In other countries, to gain public acceptance a group must conform at least in general to the accepted views of society at large.

Finally, in **Norda Prismo**, the authors expressed the feeling that Esperanto is an international phenomenon, and depends upon the existence of an international community for its existence. Thus it might feel entitled to speak officially concerning such items as may affect the existence of an international community: i.e., may oppose war, or nuclear weapons, etc.

Now, all of these writers share the opinion, mentioned in portions not quoted from the 1905 declaration, that since Esperanto is public property (there is no copyright, there are no law making institutions, there is no tie between the movement and any government), Esperantists may as private citizens form societies and groups for any purpose whatever. Thus, no one questions the right of Catholic, Quaker, Spiritualist, Vegetarian, Nudist, Railwaymen's, Medical, Literary, and a myriad other local and international groups to form, using Esperanto for their particular purposes. The question applies only to the activities of those public, incorporated bodies known as the "neutral Esperanto associations," i.e., those associations which through historical continuity or by common consent officially represent Esperanto as a language and as a movement before the world.

Despite intense pressures from all sides, these official institutions have, as a whole, observed rigorously the original principles set forth in the 1905 declaration. Even though the author of Esperanto, Zamenhof, himself saw his language as a part of a complex which included religious reforms (he was Jewish), and perhaps the greatest share of Esperantists have adopted a watered down form of this entitled the "interna ideo" (humanitarian internationalism), the official associations have not identified themselves with such a goal. Again, although some individual Esperantists have seen fit to make Esperanto into a cult, making for it a flag and entitling one of Zamenhof's poems a "hymn," identifying Esperanto with the solution to all the

world's problems, the official groups have by and large not been affected, although the international conventions are said to be largely infected. Finally, in recent years, political maneuvering and debate has become so much a part of the life in all nations, that Esperanto associations are constantly under pressure to take sides. To maintain its principles, an official association may no longer merely be neutral, it must be obviously neutral. If by chance three-quarters of the correspondence ads in one issue are from "western" or from "Communist" countries, the cry goes up that the periodical is "bourgeois, Capitalist" or "Communist" as the case may be. This is not helped by the fact that much political use is being made of Esperanto, by the Voice of America, the West German Government, etc., on the one side, and by Radio Warsaw, the Bulgarian and Chinese governments, etc., on another side. Nevertheless, the official Esperanto institutions have, at least on the international level, succeeded in remaining clear of partisanship.

Thus, Esperanto as a language, with such Esperanto associations as are, by historical continuity or by general acceptance, official representatives of the Esperanto movement, is truly neutral. It is a means of communication, and all other concerns which might be connected with it are the private affair of individual Esperanto users. Esperanto does not stand for the establishment of world government, the abolition of war, the supremacy of Communism, the protection of national rights, democracy, freedom, slavery, white supremacy, equality of races, censorship, the abolition of censorship, introduction of the metric system, colored pictures in children's books, or any other ideal which individual Esperantists might happen to have. It stands exclusively for international communication (and, in such countries where conflicting languages create difficulties in public institutions, solving internal language problems). All else is the private affair of individuals.

ESPERANTO NEWS NOTES

The thirty-sixth postage stamp honoring Esperanto, and the second this year, was issued in May on the occasion of the Esperantist Railway Workers Convention.

Special postmarks are being used by several postal systems this year honoring Esperanto. Shown below is one used during Pentecost week in Oberkirch, Baden, Germany.

July 14 was the 75th anniversary of Esperanto. On this date in 1887 the first booklet "D-ro Esperanto. Internacia Lingvo. Antaŭparolo kaj Plena Lernolibro por Rusoj" was published.

Esperanto Street, in Valladolid, Spain, was inaugurated in July on the occasion of the 23rd convention of the Spanish Esperanto Federation.

Philips Industries, known in the U.S. as Norleco, has recently published in Esperanto a catalog of X-ray and electro-medical apparatus. Qualified persons may receive the catalog from the Division of Medical Apparatus, Philips, Eindhoven, Netherlands.

A "Caravan of Friendship" using principally Esperanto started a three year trip through thirty African lands in March. The group consists of eight persons (an author, a journalist, a radio commentator, two camera men, a doctor, an engineer, and a woman) travelling under the auspices of the International Geographic Association. Their purpose is, in part, to promote friendly contacts with the peoples of Africa, and to popularize the African continent by means of films and articles to be made during the trip.

The International Art Theater, an attempt to set up an Esperanto theatrical group, has been granted a subsidy of 1½ million dinars (about \$2,500) by the Ministry of Culture of Croatia, Yugoslavia.

Information about Esperanto was tabulated recently by the Center of Documentation and Research of the U.E.A. in London. In 1961, in 28 countries outside of the U.S.A., 4,476 articles and 9,902 news items concerning Esperanto were published in the public press; 791 radio programs and 259 expositions, along with 1,124 public lectures explained about Esperanto; 339,250 folders and pamphlets were distributed. None of these statistics include the regular Esperanto press, radio, publishing, etc., activities.

The Turnbull Award, an annual prize of \$1,200 given to a six grader in San Mateo, California, was given this year to Randy King. This prize, believed to be the only one of its kind in the U.S., was won by a boy whose principal interests are in math, art, and Esperanto. In February he gained considerable publicity for his work in a mosaic, Children of Our World, depicting a Caucasian, an Oriental, and a Negro child. He plans to use the prize for an eventual college career.

ESPERANTISTAJ INSTRUISTOJ DISKUTAS INSTRUAJN PROBLEMOJN

Kiam la nove fondita **Usona Societo de Esperantistaj Instruistoj** kunvenis en la kadro de la ELNA kongreso en Chicago, multaj interesaj sugestoj venis de la spertoj de la ĉeestantoj.

Por ke ĉiu, kiu interesiĝas pri la instruado de Esperanto kaj pri kiel enkonduki ĝin en la lernejojn de Usono, profitu de tiu diskuto, jen estas sumigo:

A. Instru-metodoj:

1. Ne estas devo de instruanto de Esperanto teni en plenkreskula klaso ĉiun lernanton, speciale tiujn, kiuj ne havas sufiĉe da intereso por studi aŭ regule ĉeesti.
2. Se la instruanto ne montras al plenkreskulaj lernantoj ian lernolibron ĝis post kiam ili bone regas la elparolon de Esperanto (eble kelkaj monatoj), ili pli bone prononcos la lingvon. (Unu instruantino trovis ke lernantoj perfekte prononcis Esperanton per imito dum la unua leciono, sed post kiam ili ricevis lernolibron kaj legis ĝin ĉeĥeje laŭ la angla prononcmalmaniero, ili malbone prononcis.)
3. Estas bone uzi nur Esperanton dum la lecionoj tiel ofte kiel eble. (Unu instruanto duonigas la klasĉambrom, metante ĉiun lernanton en unu parton kie oni rajtas paroli nur Esperanton, kaj klarigante ke iu kiu uzos la anglan (ĉu la instruanto, ĉu la lernantoj) devos iri al la alia parto).
4. La uzo de grandaj kopioj pri la bildoj en la lernolibro tre efikas en la klasĉambro (se la instruanto ne emas skizi tiajn, eble iu lernanto kapablas). Ankaŭ efikas grandaj koloraj bildoj pri aktualaj gazetoj, ĵurnaloj, k.t.p. (speciale tiaj kiaj temas pri nelibraj aferoj; ekzemple, raketoj, aŭtomobiloj).

B. Kiel enkonduki Esperanton en la lernejojn:

1. Instruu Esperanton al infanoj. Kutime ili volonte prezentas kantojn, teatraĵetojn, k.t.p., antaŭ plenkreskulaj grupoj, kiuj interesiĝas pri internacia interkompreno (UN, UNESCO, Rotary, PTA, pregejaj grupoj, ekzemple). Ofte la ĵurnaloj, gazetoj, televidaj stacioj, k.t.p., raportas pri tiaj infanoj.
2. Petu ke via loka "PTA" grupo aŭskultu informan paroladon pri Esperanto, por ke la gepatroj sciu kio estas Esperanto kaj tiamaniere kapablu juĝi se oni proponos ke Esperanto estu instruota en la lernejoj.
3. Informu vian lernejan intendanton pri la efiko de Esperanto rilate al la studado pri aliaj landoj kaj aliaj lingvoj.
4. Proponu vian helpon al grupoj kies celo estas interkompreno inter homoj en la tuta mondo. (Ekzemple, afiŝoj pri Homaj Rajtoj por UN semajno dum Oktobro; kaj ekspozicioj por foira budo de UNESCO-klubo.)

Aliaj bonaj sugestoj rilate al la du supre menciitaj temoj troviĝas en la **Manual for Esperanto Clubs**.

APPRECIATION

On behalf of ELNA, I would like to express our sincere appreciation to the following members, each of whom typed between 53 and 83 full-page letters in connection with the recent membership campaign:

Donald J. Harlow, Pasadena, California.

Erma Erickson, Seattle, Washington.

Claude A. Becquet, Pleasant Valley, New York.

Fritz Uhlig, Brooklyn, New York.
Eleanor McGrogan, Warren, Ohio
(with the help of Jesse Whiting, Ohio).

Roan O. Stone, Gallup, New Mexico.

Dorothy Holland.

DONALD E. PARRISH

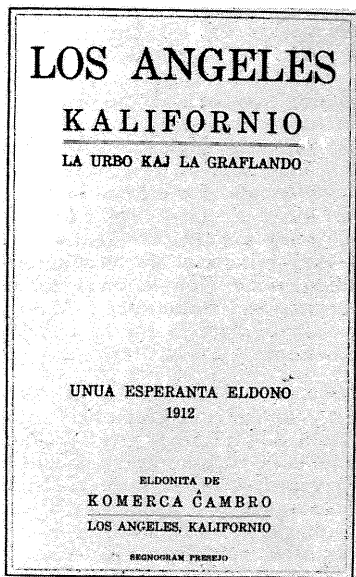
La Revuo salutas, pro la ora jubileo de ilia geedziĝo, Donald Parrish kaj lian edzinon en Los Angeles. Sed temas nun egale pri la 50a datreveno de alia tre grava evento en la historio de nia movado, unika prelegvojaĝo farita de Donald Parrish tra tri kontinentoj, kiel oficiala reprezentanto de la Komerca Ĉambro de la urbo Los Angeles.

En aprilo 1911 Donald Parrish, juna kaj vigla esperantisto (tia li ankoraŭ estas) forlasis Usonon, celante informadi la popolojn de Eŭropo pri suda Kalifornio, kaj tiel allogi migrontojn al la ŝtato. Li portis kun si grandan stokon da speciale faritaj lumbildoj pri Los Angeles, kaj ricevis instrukcion prelegi nur en Esperanto.

La unuaj prelegoj okazis en Francujo kaj Italujo, kie la sukceso de la vojaĝo estis sufiĉa, por ke la Komerca Ĉambro petu lin kontinuiĝi la vojaĝon tra entute 25 landoj. Li do prelegis 127-foje. La Komerca Ĉambro ankaŭ eldonis 64-paĝan ilustritan libron pri Suda Kalifornio kaj elsendis preskaŭ 10,000 ekzemplerojn.

Kompreneble okazis multaj interesaj kaj amuzaj spertoj dum la 18-monata vojaĝo. Eble la plej interesa estis vizito ĉe la Zamenhofoj, kie li manĝis kun L. L. Zamenhof; eble la plej unika aventuro estis vizito al fora angulo de Rusujo, kie antaŭe neniu usonano estis, kaj kie li trinkis ĉevalan lakton; sed certe plej grava estis evento en Kopenhago, kie la prelegisto unue vidis ĉarman danan fraŭlinon Poula Grave. Ili geedziĝis en septembro, 1912, en Kopenhago, kaj nelonge poste la feliĉa paro iris al Los Angeles, kie ili loĝas de tiam.

Ni do salutas niajn Parrish-amikojn, kaj deziras al ili ankoraŭ longajn jarojn da laboro kaj feliĉo.

Dr. A. Albault

LETERO AL LA REVUO

Tre estimata Sinjoro Redaktoro,

Hazarde mi konatĝis kun via revuo kiu lasis al mi relative bonegan impreson.

Aliparte altiris mian atenton la artikolo de S-ro David Richardson pri la Fundamento de Esperanto. Eble mi povas diri kelkajn vortojn kiuj interesos viajn legantojn.

La 9-a eldono de la Fundamento baldaŭ aperos ĉe Esperantaj Francaj Eldonoj. Ĝi aperos kun komentoj historiaj, bibliografiaj kaj lingvaj. Gravaj dokumentoj kiel la Bulonja Deklaracio kaj la Akademijaj Korektoj estos aldonitaj; la verko, kiel dokumento, fariĝos pli uzebla, ol la antaŭaj eldonoj, dank'al detala Indekso, ktp.

Kiel aŭtoro de tiuj komentoj, mi povas diri ke la libro respondos al la demandoj levitaj de S-ro Richardson kaj al multaj aliaj. Por provizore kontentigi la scivolon de viaj legantoj mi povas—tre koncize—doni jenajn informojn:

Historio: La F-to ne estis verkita en 1905, kiel lasas supozi la artikolo de S-ro Richardson: en 1905 Zamenhof nur kunmetis tri pli fruajn verkojn kaj aldonis al ili Antaŭparolon. Tiuj pli fruaj verkoj estis la gramatikoj kiuj aperis en la Unuaj Libroj en 1887-9, la Ekzercaro 1893 kaj la Universala Vortaro 1894. La celo de Zamenhof per eldono de tiu kolekto en 1905 estis krei ne lernolibron sed dokumenton: Tion la unua Kongreso akceptis en Bulonjo—ĉe -Maro per ŝpaciala Deklaracio sur la propono de Zamenhof.

Demando -ata, -ita: Ne ekzistas UNU fundamenta gramatiko sed kvin nacilingvaj tekstoj: S-ro Richardson tradukis la francan tekston, unu el la plej gravaj vidpunkte de la demando de la participoj. La 4 aliaj havas tekston pli ĝeneralan, kiu ne ekskludas la **futuran particon**. Interesa fakto estas ke la 5 tekstoj de 1887-9 preskribas, ke la pasivon oni formu per la **prezenca particon**. Vidinte sian

redakto-eraron, Zamenhof unue lasis korekti la francan tekston per aldono de la **preterita particon**: tiel estigis la franca teksto. La 4 aliajn tekstojn, li mem korektis, simple forstrekante la epiteton ("prezencan"): oni do formu la pasivon per iu ajn particon. La du "francaj" ekz-oj en la gramatiko mem, kaj ankoraŭ pli la ekz-oj en la Ekzercaro bone montras kiel oni uzu la participojn: tion S-ro Richardson bonege klarigis.

Povas esti, ke tiu evoluo de la aferoj estas samtempe kaj la motivo de la trouzo de -ata flanke de iuj kaj ĝia kondamno fare de Zamenhof mem.

Mana skribmaniero: La fotokopio de alfabetoj aperinta kune kun la artikolo estas tiu de la unua paĝo de la E-aro aperinta ĉu en la Fundamento en unu el la lastaj 4 eldonoj (de 5-a ĝis 8-a), ĉu en la diverslingvaj tradukoj de la Fundamento, krom 2 aŭ 3. La Ekzercaro en 1894 entenis iom malsaman skribalfabeton sed la unua eldono de la F-to 1905 (la sankciita—tiu kiu servu kontraŭ la aliaj en okazo de kontestoj ktp) kaj la tri sekvaj entenas tute alian skribalfabeton, kaligrafian, tro ornamitan, kun konfuzeblaj literoj kaj praktike ne uzeblan. Pli ĝenerale la skribalfabetoj troveblaj en presejoj ne estas esti modeloj de efektiva skribo kaj do ne taŭgas por nia celo. En la konkreta okazo, la skribalfabeto de la Fundamento kvazaŭ ne ekzistas; ĝi laŭ mi ne solvas la demandon de la internacia manskribo. Cetere nia tradicio ne donis fundamentan valoron al tiu ĝia elemento.

Anstataŭaj literoj (ch, gh . . .)
Same ĉi tie tiu skribmaniero ne vere eniris nian tradicion, tamen ŝajnas al mi ke la diroj kaj konsiloj de S-ro Richardson estas tute saĝaj kaj plene aplikeblaj. Jam kelkaj eldonejoj uzas de tempo al tempo, ekz-e en titoloj kaj simile, la digramojn de Zamenhof: Ke unu el tiuj eldonejoj estas la avangarda STAFETO signifas multon.

Sinjoro Redaktoro mi dankas vin pro via atento.

Esperanto Review, Sept.-Okt. 1962

MALLONGAJ NOTOJ

En Norda Prismo numero 3, 1962, ni legas la sekvantajn tre afablajn vortojn: "Donald Broadribb, unu el la plej multdiplomaj erudiciuloj de nia movado, lingvisto, baldaŭ doktoro, de 1961 edziĝinta al s-ino Rosemary, ankaŭ esperantistino, jam en 1947 li aliĝis al nia movado, en kiu li verkas, redaktas, tradukadas jam de tiu tempo vere meritplene. La usona revuo akiris tiun gravan, junan laborforton jam antaŭ unu jaro kiel redaktoro." Cetere, niaflanke, ni komentu, ke Norda Prismo estas el ĉiuj internaciaj esperantaj gazetoj la plej aboninda, pro sia konstante alta kultura nivelo.

Novan Kristanan Himnaron kompilas la Kristana Esperantista Ligo Internacia. K.E.L.I. petas, ke ĉiu interesato helpu. Skribu rekte al la prezidanto, Adolf Burkhardt, Pfarrhaus, 7261 Gechingen, Germanujo.

Uzitajn poŝtmarkojn la sekretario ricevis de Frans Jahger, Martha Walker, Mary Gibson, kaj de aliaj. De nun la nomoj de donacintoj estos publikigataj. Ili multe helpas al UEA per sia sendo de poŝtmarkoj. La sekretario, Conrad Fisher, ilin transsendas al Peter Zacho en Kopenhago. Peter Zacho ilin vendas al komercistoj, kaj per la mono ricevita subtenas la agadon de Tibor Sekelj, kiu diskonigas esperanton en landoj ĝis nun ne partoprenintaj nian movadon.

La Estraro de ELNA reelektis Armin Doneis kiel sian prezidanton por nova jaro.

Peggy Doneis, la filino de nia "Estrarestro," edziĝis kun Per Schneider, la 31an de aŭgusto en Pharr, Texas. Ni gratulas la novan paron.

Radio-amatoroj bonvolu atenti: la sekretario, Conrad Fisher, deziras atentigi, ke li ne estas radio-amatoro, do oni ne tiel interpretu la paragrafon en la maja numero. Cetere, esperantistaj radioamatoroj inkludas David Richardson, Al Estling (K7ETV), Wilbur Harrison (W7PES).

Chases' Calendar of Annual Events ĉiujare de 1959 senpage enlistas ELNAn. Jen ankaŭ tre bona metodo, por nacie konigi vian grupon kaj eble interesigi vian propran regionon. Petu folion de la eldonisto, por listigi vin. Elektu eventon gravan en la historio de via grupo. (La du eventoj de ELNA estas la 17a de julio kaj la 15a de decembro.) Precipe la grupoj en L.A., N.Y.C., Chicago, kc., povas utiligi tiun listigon. La adreso estas Apple Tree Press, 2322 Mallery St., Flint 4, Michigan.

Ĉu vi havas magnetofonon? En antaŭa numero de la Revuo ni publikigis artikolon kaj bildon pri la blinda, paralizita esperantisto Claudette Toro en Puerto Rico. Si instruas la kurson pri Esperanto por la Hadley School por blinduloj.

Si petis, ke ni trovu personojn, kiuj bonvolos sonbendigi numerojn de nia Revuo por ke ŝi povu uzi ilin en la Hadley-kurso kaj por infanaj studentoj. Si bezonas ŝcolajn bendparolojn, kaj povas provizi la bendojn al la parolontoj.

Bonvolu sendi specimenon de via parolado al la sekretario, Conrad Fisher (808 Stewart St., Meadville, Pennsylvania), por ke li povu elekti la plej bonajn parolantojn. Estas dezirate, ke nur personoj sen la kutima amerikaneca parolmaniero legu. Ankaŭ aliaj gazetoj krom la Revuo estos disponigataj por legiĝo. La rapideco de la registrado estu 34ips.

POŝTMARKOJ

Ni ricevis informon, ke la poŝtmarka statistiko en nia lasta numero estas erara. Jen do kompletigita listo:

- 2 markoj de Aŭstrujo
- 7 markoj de Brazilo
- 3 markoj de Bulgarujo
- 1 markoj de Ĉekoslovakujo
- 5 markoj de Hungarujo
- 4 markoj de Jugoslavujo
- 2 markoj de Polujo
- 12 markoj de USSR

36 markoj entute, de 8 landoj.
(laŭ komuniko de A. Holzhaus.)

Por via aŭtomobilo nepre konsiderinda estas la "bumper strip" (kiam aŭtomobilfabriko komencos, reklami esperante, por ke ni povu plenigi la mankon de taŭgaj aŭtomobilesprimoj en Esperanto?) reklamanta Esperanton. Ili kostas po 25 cendoj (5 por unu dolaro). Mendu de Catherine Schulze, 410 Darrell Road, Hillsborough, California.

Ĉu oni instruas Esperanton en lernejo en via regiono? Se jes, bonvolu sendi al ni informojn pri tio. Estas pli bone ke dek personoj raportu la saman klason, ol ke ĉiu el ili supozu ke iu alia faris tion. Bonvolu sendi raporton, nun, al Catherine Schulze, 410 Darrell Rd., Hillsborough, California. Informu pri: la nomo kaj adreso de la lernejo, kiom da studentoj estas en la klaso, ĉu la studentoj estas infanoj aŭ plenkreskuloj? Se infanoj, kiaĝaj?

NI PETAS

Kiam ajn vi ion faras por diskonigi esperanton, bonvolu informi nin, por ke la sekvantaj informoj povu esti sendataj al UEA por la jarraporto:

Artikoloj en gazetoj

Prelegoj antaŭ grupoj (ankaŭ informu pri kiom da personoj ĉeestis)

Radiobrodkastoj, televidaj programoj

Ekspozicioj (kiom da rigardantoj?)

Disdonado da informaj folioj kaj broŝuroj (kiom vi disdonis?)

Ĉu oni pli interesiĝas pri esperanto, en via regiono?

Informu nin tuj post la eventoj. Sendu ekzemplerojn de la artikoloj. Skribu al la sekretario, Conrad Fisher.

MORTOJ

Ni anoncas, kun bedaŭro, la mortojn de:

Sarah Shtiller, New York City, en januaro.

Edward P. Hawes, Pennsylvania, en aprilo.

KLUBA VIVO

Esperanto-Klubo de Pitsburgo: en majo la klubo gastigis Ges-rojn Herman Baljet el Leyden, Nederlando, kaj dum kunveno Herman Baljet montris lumbildojn pri Nederlando kaj ilin priparolis. La Baljetoj venis de vizito en Vaŝingtono, poste iris al Chicago, fincelante Vancouver.

San Mateo: Sinjorino Clifton McClellan ĵus finis la instruadon de baza Esperanto-kurso en la Lernejo Lawrence, sub aŭspicioj de la PTA-grupoj de la Lernejoj Lawrence, Turnbull, kaj Sunnybrae. La kurso estis por la gepatroj de infanoj studentaj Esperanton en tiuj lernejoj.

Peninsula Esperanto Club: en Julio esperanta kurso finiĝis, kun dekunu studentoj. Je la disdono de diplomoj, prelegis Profesoro S. Yamazoe, de la departamento de biokemio, Gunma Universitato, Japanujo.

La Klubo en Washington, D.C. mimeografis la sekvantan tekston en formato prok. 3½ x 5 koloroj, kaj suprenmetis ĝin sur afiŝtabulojn en bibliotekoj, apotekoj, kluboj, butikoj, k.c. Ili raportis tre bonajn rezultojn:

"Learn Esperanto, the International Language!"

New, **Free** classes always being formed for the study of this beautiful, easily learned, yet most complete modern language for today's dynamic, universal civilization. Earn a beautiful diploma at the end of your short course.

You are invited to attend the next meeting of the Esperanto Club of Washington, where there will be informative talks about Esperanto and a demonstration lesson to show you how simple it is. (Sekvas blanka spaco, kie oni entajpas la tempon kaj lokon de lecionoj kaj kunvenoj). Call Mr. Maury, HO-2-3871, or Mr. Irvine, JU 7-7265, or Mr. Docal, AD 2-4887 (evenings) for additional information or arrangements to join free class **without obligation.**"

DE LA SEKRETARIO

North Carolina:

Greensboro — Ronald Scott, 421
Crestland Ave. Jan.

Oregon:

Oregon City—S-ino E. Whitteker,
Route 1, Box 626. Jul.

Washington:

Walla Walla — Albert E. Estling,
1351 Grant St. Jan.

Kennewick — S-ino M. Pickering,
430 East 27 Ave. Sept.

Puyallup—Ges-roj Marvin E. Oliver,
1604 65th Ave., N.E. Dec.

Spokane 62—Lena Adams Schmidt,
N. 120 Locust Rd. Aŭg.

Wisconsin:

Ripon—Sidney Craig Goodrich, 318
Thorne St. Dec.

Missouri:

St. Louis 17—Frato Henry Alfred,
Christian Brothers College. Jun.

ADRESARO 1962

Antaŭ nun vi certe ricevis vian ekzempleron de la ELNA-Adresaro 1962 kun listo de ĉiuj pagintaj membroj de ELNA. Se vi ne ricevis ĝin, bonvolu informi min tuj.

Enskribita estas kaj la malnova kaj la nova adresoj de Arlie J. Nixon. Bonvolu elstreki la malnovan en Connecticut.

Alia eraro: la paĝnumerado ne estas tute ĝusta, do ĝi estas ignora. Kaj sur la unua paĝo, inter Springfield, Mäss., kaj Tacoma, Wash., estas urbonomo nelegebla. Ĝi estas El Monte, Calif.

Esperable ĉiu venonta Adresaro aperos en julio. Do certigu, ke via membreco estos valida antaŭ la venonta julio, se vi volos listiĝi. Personoj membrigantaj post la apero de la Adresaro menciigos en la Revuo.

Unua Aldono al la Adresaro 1962:

California:

Berkeley—C. K. Sutcliffe, 3049 Ful-
ton St. Feb.

Maywood—Corrine Roomes, 6133
Pine Ave. Jul.

San Diego 20—Ken Friedman, 5487
Dundee. Jul.

San Diego 6—Louis Stein, 3344
Garrison. Jul.

Illinois:

Oak Park—S-ino Erna Guesnier,
1157 S. Oak Park Ave. Jul.

Michigan:

Pinckney 2—O. Bond Oliver, 2863
East M-36. Mar.

New York:

Binghamton—S-ino Marian Gladys
Sherman, 2 Sheldon St. Sept.

New York—Alex Dendel (vidu
adreson de Bonesper). Feb.

New York—Frances Leshner, 4 West
28th St. Sept.

ESPERANTO estas parolata

La Centra Dana Esperantista Ligo ĵus eldonis la supran glumarkon (kun la stelo verde presita). La celo estas, ke la glumarko troviĝu ĉie kie esperantistoj laboras. Kie oni ofte vidas la informon "On parlu francan," "Si parlu italianan," ke, kie laboras esperantistoj la publiko vidu ke "Esperanto estas parolata." La ŝildeto ankaŭ taŭgas por enirpordoj de loĝejoj, aŭtomobila fenestro, kaj aliaj lokoj. 5 ekzempleroj kostas unu stelon, dek ekzempleroj kostas 1½ stelojn, 25 ekzempleroj kostas tri stelojn. La prezoj inkludas afrankon. Mendu de Soren Christensen, Frederik den VIIIs vej 26, Kolding, Danujo.

Korespond -

Anoncoj

Anglujo:

Deziras ricevi **The Farmers' Almanac**. Interesiĝas pri la suno, luno, astronomio.
John Pennington, 12 Park Road, Southport.

Bulgarujo:

Sonja Popova, Bulvarado Lenin 72, Varna.
Nikolaj Pilev, Ul. Graf Ignatiev 38, Varna.
Petja Vasileva, Kv. Rupy 146, Varna.
Emil Cvetkov, Car Assen 32/a, Varna.

Ĉekoslovakujo:

Pri la usona pejzaĝo, kaj interŝangi poŝtmarkojn pri ĝi. Miroslav Kovacic, Stredoslovenske papierne, Harmanec, okr. Banska Bystrica.

Letervesperon en novembro aranĝos 12-40 jaraj komencantoj. Ili deziras korespondi pri ĉiaj temoj.
Kontaktadreso: Karel Franc, Dukla 2287, Pardubice.

Deziras interŝangi bildkartojn. A. Steinfestova, ridolni ul. 413/27, Praha-Branik.

Pri kulturo kaj sporto. Kolektas bildkartojn kaj gramafondiskojn. Karel Strzanovsky, Mokra 24, p. Cerna v Pos.

Francujo:

Volas interŝangi bildkartojn, leterojn, kaj poŝtmarkojn kun usona 14 jara knabino. Francaise Lechelle, 73 Avenue d'Aquitaine, Royan (Charente-Maritime).

Hungarujo:

Volas esperanto-infanlibrojn por sia filino Marianna. Pal Istvan, Miskolc, Bajcsy Zylinsky u 35, II.10. Li rekompencos laŭ via prefero.

Japanujo:

Studentoj de la Universitato Kagaŭa volas usonajojn por ekspozicio (libretojn, fotojn, bildkartojn,

poŝtmarkojn, ĉk.). Esperanto-Klubo de Kagaŭa Universitato, Kagaŭa Daigaku Nogakubu, Ire-nobe, Mikiĉo, Kagaŭa.

Jugoslavujo:

Olga Batabelijĉ, ul. Br. Hadzica 44, Kragujevac. (18 jara.)
Vera Miniĉ, ul. 16 Br. 3, Kragujevac. (18 jara.)

Kostariko:

Etilma Gonzalez, Grecia, Alajuela. (22 jara instruistino.)
Victor Molinari Soto, Grecia, Alajuela. (42 jara fraŭlo, horloĝisto, filatelisto.)
Guillermo Araya Garcia, Grecia, Alajuela. (22 jara fraŭlo, ŝuisto kaj studento.)
Yolanda Sanchez Anchia, Grecia, Alajuela. (28 jara liceano.)
Iveth Barrantes Castro, Grecia, Alajuela. (30 jara, virino.)
Salvador Carlos Molina Chanfreud, Apartado 105, Grecia, Alajuela. (16 jara, liceano.)

Polujo:

Waldemar Kisiel, Kortowo bl. 21, Olsztyn. (Pri sporto, plantoj, bestoj, monda rifuĝula jaro; kaj interŝangi poŝtmarkojn en kompletaj serioj pri tiuj temoj.)
Piduch Josef, powiat Zielona Gora, Ochla 99. (Pri floroj, bestoj, fervojoj, olimpiadoj; kaj interŝangi poŝtmarkojn pri tiuj temoj.)

Svedujo:

Jan Mild, Grimstagatan 35, Vallingby. (18 jara knabo.)

USSR:

V. I. Peŝikov, ul. Sota-Rustavelij, dom 59 kb. 19, Taĉkent 13. (Pri sporto, bestoj, floroj, insektoj, naturo, bildoj pri pentristoj; kaj interŝangi poŝtmarkojn pri tiuj temoj.)
Mihail Zelcer, str. Roza Ljuksemburg 23, u. Hmelnickij. (Interŝangi poŝtmarkojn.)
Lembit Tangsoo, Torva, Manniku 4, Estonio.

ESPERANTO GROUPS IN THE UNITED STATES

Listed by State, City, and name of person to be contacted for further information.

California:

Hillsborough: Peninsula Esperanto Club (Catherine Schulze, 410 Darrell Road).

Los Angeles: L.A. Esp. Club, 1406 N. Sycamore Ave., Hollywood.

Napa: Napa Esperanto Club (Martha Walker, 2846 Monticello Road).

Palo Alto: Esp. in P.A. (Bruce Kennedy, 2200 Oakwood Drive).

San Diego: Esp. Soc., P.O. Box 6215, San Diego 6.

San Gabriel Valley, Blind Study Group of (Mrs. Phillips Neuman, president, 2736 Cogswell Road, El Monte).

Santa Monica: Blanche Parker, 515 25th Street, Santa Monica.

Illinois:

Chicago: The Esperanto Club of Chicago (Julie Regal, 310 4th Avenue, Downers Grove).

Massachusetts:

Springfield: Greater Springfield Esperanto Club (Warren H. Gould, 114 Deerfield Street).

Michigan:

Ann Arbor: Wm. C. Dickerman, 424 Hilldale, Ann Arbor.

Montana:

Missoula: Esp. Study Group (Bob Davis, 1721 Helen, Missoula).

New York:

The Esp. Society of Greater New York, 50 Overlook Terrace, New York 33, N.Y.

Esperanto-Klubo de Novjorkurbo, 340 Riverside Drive, New York 25, N.Y. (Julius Balbin, Penthouse 2).

Oregon:

Canby: Mrs. Wallace Peterson, Route 2, Box 120.

Hillsboro: Adrian Hughes, 476 S. Bailey Avenue.

Portland: Portland Area Esperanto Club (ESPO) (Jim Deer, 12946 N.E. Hancock St., Portland 30).

Ohio: (See Pennsylvania).

Pennsylvania:

Allentown-Bethlehem: Esp. Club of the Lehigh Valley (Donald Munro, 1961 Erie Ave., Quakertown).

Meadville: Esp. Study Group (Marcella Fisher, 808 Stewart Street).

Pittsburgh: Esp. Club of Pittsburgh (L. A. Spriggs, P.O. Box 8302, Pittsburgh 18).

Trištata Esperanto-Komitato (W.Pa., E. Ohio, N.W.Va), Frans J. Jahger, 2736 Locust Drive, Bridgeville, Pa.

Washington:

Seattle: Vincent Griffeth, 8556 37th Avenue, S.W.

Spokane: H. K. VerPloeg, 1908 E. 8th Avenue.

Tacoma: Ruth Culbert, 1912 N. Monroe.

W. Virginia: (See "Pennsylvania").

Wisconsin:

Janesville: Janesville Esp. and Humanist Society (Richard Sexton, 868 Blaine Avenue).

Se la supraj adresoj aŭ nomoj ne estas ĝustaj, aŭ se ekzistas aliaj grupoj, bonvolu sciigi:

DOROTHY HOLLAND, Estrino,
ELNA Membreca kaj Organiza
Komitato,
1701 Rockwood Trail,
Fayetteville, Arkansas.

LA MARVIRINETO

fabelo de Hans Christian Andersen, de ĉiu ŝatata, estas aperigita en luksa eldono de la dana esperantista eldonejo Koko. Koloraj bildoj, malofta lukso esperanta, elstarigas ĉi tiun Koko-libron. La prezo estas \$2.25, laŭ informo sendita de la eldonejo.

THE ESPERANTO LEAGUE FOR NORTH AMERICA

invites you to consider membership in the League. As a member of the League, you receive the **Esperanto Review** regularly through the mail, support the movement for making Esperanto known to the American public, are entitled to the services of the League, and are also an affiliated member of the Universala Esperanto-Asocio, entitled to the services of the network of 3,000 local consuls and other world-wide Esperanto services. The coupon below may be of convenience in applying for membership:

To JAY BERRY, treasurer,
Esperanto League,
3231 N.W. 62nd St.,
Seattle 7, Washington.

I am enclosing a check/money order for \$..... in payment of the following (check which):

..... year subscription to the **North American Esperanto Review**, \$2.00.

..... year membership in the Esperanto League for North America, including subscription to the **North American Esperanto Review** and associate membership in the U.E.A., \$5.00.

Name:.....

Address:.....

BOOKS ABOUT ESPERANTO BOOKS IN ESPERANTO

For textbooks, dictionaries, readers, as well as for books currently available in Esperanto, ask for a catalog from the

Esperanto League Book Service

Middleton,

Wisconsin,

or

Esperanta Libro-Servo

2222 Crest Drive,

El Cajon, California.

ESPERANTO YOUR PASSPORT TO WORLD FRIENDSHIP

Reprints of the popular Special Educational issue of the Review. Extremely useful for publicity work. Keep a supply on hand.

New Price:

Per copy: 25 cents postpaid.

Five copies: \$1.00 postpaid.

Order from:

Thomas A. Goldman

7008 Millwood Rd.

Bethesda 14, Maryland

ESPERANTO PRESS

Oakville, Ontario, Canada.

Return and Forwarding

Postage Guaranteed.

